

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen kirkolliskokouksessa 6.11.2018

Arvoisa arkkipiispa, hyvät kirkolliskokouksen jäsenet, ärade ärkebiskop, bästa medlemmar i kyrkomötet! Minulla on jälleen kerran ilo tuoda kirkolliskokoukselle tervehdys valtioneuvostolta.

Jag har än en gång glädjen att på hela statsrådets vägnar framföra vår hälsning till kyrkomötet.

Kirkko elää ikään kuin kahdessa maailmassa samaan aikaan. Kirkko on toisaalta hengellinen yhteisö, joka tähyää toiseen maailmaan. Tässä maailmassa kirkko on myös osa yhteiskuntaamme, ja kirkossa asioista päättävät yhdessä papit ja maallikot.

Tämä puoli, jota edustaa demokraattinen päätöksenteko, on hieno osa Suomen kirkkoa. Ennakoäänestys seurakuntavaaleissa alkoi tänään, ja varsinaiseen vaalipäivään on enää alle kaksi viikkoa. Seurakuntavaalit ovat kirkon demokraattisen päätöksenteon perusta.

Församlingsvalet utgör grunden för kyrkans demokratiska beslutsfattande. De förtroendevalda som väljs i församlingarna ska fatta beslut i ärenden som är av största betydelse för församlingens verksamhet och ekonomi: fokusområden för församlingens verksamhet och hur resurserna riktas, kyrkoskatteprocenten och så vidare.

Dessutom ska de förtroendevalda delta i valet av stiftets och hela kyrkans centrala organ och beslutsfattare. Att rösta i församlingsvalet innebär alltså inte bara att påverka i frågor som gäller den egna församlingen, utan också i frågor som gäller hela kyrkan.

Te, hyvät kuulijat, ymmärrätte aktiivisina seurakuntien ja kirkon vaikuttajina paremmin kuin hyvin seurakuntavaalien merkityksen. Seurakuntavaaleissa äänestämällä voi siis vaikuttaa paitsi oman seurakunnan asioihin, myös hiippakunnan ja kokonaiskirkon asioihin.

Jatkuvana haasteena on kuitenkin se, miten tämä viesti saadaan kirkaaksi seurakuntalaisille. Paljon hyvää työtä on jo tehty seurakuntavaalien äänestysaktiivisuuden parantamiseksi. On pitkä matka siihen, että voisimme olla tyytyväisiä seurakuntavaalien äänestysvilkkauteen. Edellisissä vaaleissakin enemmän kuin viisi kuudesta äänioikeutetuista seurakuntalaisesta jätti äänestämättä. Tämä ei voi olla vaikuttamatta siihen, miten hyvin seurakuntien ja kirkon luottamuselinten kokoonpano heijastaa koko jäsenistön arvoja ja näkemyksiä.

Ilouutinen on, että nuorten ehdokkaiden osuus on hieman noussut viime vaaleihin verrattuna. Kiitos kaikille, jotka olette tehneet työtä tämän tavoitteen puolesta, ja onnittelut kirkolle nuorten osallisuuden vahvistamisesta! Ratkaisevaa jatkoon kannalta on, miten nämä uudet nuoret ehdokkaat otetaan mukaan – tulivat he sitten valituiksi tai eivät, he ovat ottaneet nyt tärkeän askeleen asettumalla ehdolle. Heidän sitouttamisensa ja osallistamisensa tarvitaan työtä seurakunnissa vaalien jälkeenkin. Sama koskettaa tietysti eri tavalla myös meitä aikuisia.

Kirkko teki jo rohkean päätöksen antaa seurakuntavaaleissa äänioikeus 16 vuotta täyttäneille. Ehdotan teille pohdittavaksi: Voisiko kirkko olla uudelleen edelläkävijä demokratiassa ottamalla käyttöön Suomessa sähköisen äänestämisen? Kirkolliset vaalit voisivat olla ensimmäiset valtakunnalliset, lakiin perustuvat vaalit, joissa äänioikeutta voi käyttää sähköisen tunnistautumisen avulla joko omalta kotikoneelta tai äänestyspaikalla. Näin voitaisiin saada äänestysprosenttia nousemaan, saataisiin kerättyä arvokasta tietoa siitä mikä toimii, ja osoitettaisiin edelläkävijyyttä yhteiskunnassa.

Seurakuntavaaleissa äänestämiseen kannustamiseksi myös muita päätöksiä: Vaalipäivä vaihdettiin pois isänpäivästä, vaaliviestintää tehdään suunnitelmallisesti ja ennakoäänestyspaikkoja on tuotu sinne, missä ihmiset liikkuvat.

Sinne, missä ihmiset liikkuvat. Tämä on mielestäni se paikka, jossa kirkon pitäisi olla myös muulloin kuin vaalipäivinä. Toivoisin, että kirkko olisi helposti lähestyttävä.

Jos kirkko tai seurakunnat ovat kaukaisia korkean kynnyksen paikkoja, on aina vain epätodennäköisempää, että sinne löytää se, joka pyörittää kiireistä lapsiperheen arkea tai se, joka arkailee omaa kelpaamistaan ja kärsii sairaudesta tai yksinäisyydestä taikka se, joka kokee olevansa yhteiskunnassamme muutenkin ulkopuolinen.

Hyvät kuulijat!

Suomen koulutusjärjestelmä on maailmalla vetovoimainen esikuva. Meillä voi pitää itsestään selvänä, että koulussa opitaan. Peruskoulumme on maailman toiseksi tasa-arvoisin. Meillä voi luottaa siihen, että jokainen koulu on hyvä koulu.

Näin ei todellakaan ole kaikkialla maailmassa. Osaamiskuilu köyhien ja rikkaiden maiden välillä on todellinen ongelma. Maailmassa on valtava koulutuksen nälkä ja tarve. Maailmanpankin ja Unescon tuoreet raportit puhuvat jopa globaalista oppimisen kriisistä. On monia maita, joissa lapset eivät kolmen tai neljän kouluvuoden jälkeen osaa lukea yhtään sanaa tai laskea yhteen yksinumeroisia lukuja.

Tämä muistuttaa meitä globaalista vastuustamme. Suomella on paljon annettavaa. Suomea pidetään tasa-arvoisen, laadukkaan koulutuksen mallimaana – saamme olla ylpeitä tästä maineesta.

”Onnellinen se, joka on löytänyt viisauden, se, joka on tavoittanut tiedon, sillä parempi on viisaus kuin hopea, tuottoisampi on tieto kuin kulta”, sanotaan Sananlaskujen kirjassa (3:13-14<x-apple-data-detectors://2>).

Tiedolla ja osaamisella saamme maailman pahimpia ongelmia selvitettyä. Ilmastomuutos on konkreettinen esimerkki hälyttävästi ja kipeästi uutta tietoa ja uusia päätöksiä kaipaavasta ongelmakimpusta.

Suomi ja suomalaiset tutkijat ovat jo nyt mukana ratkomassa koko ihmiskuntaa koskevien ongelmia. Tämä onkin monelle nuoren polven tutkijalle tärkeä motivaation lähde, joka antaa paljon puhuttua mielekkyyttä elämään.

”Älä kiellä apuasi, jos toinen on avun tarpeessa ja sinä pystyt tekemään hänelle hyvää”, Sananlaskut jatkavat.

Suomi on koulutuksen suurvalta, ja meillä on valtavasti osaamista koulutuksen kehittämisen saralta. Suomen evankelisluterilainen kirkko ja sen järjestöt tekevät kehitysyhteistyötä ja lähetystyötä ympäri maailman. Esitän nyt teille avoimen kysymyksen pohdittavaksi: Olisiko koulutus, ehkä erityisesti opettajien koulutus, sellainen teema, jonka me suomalaiset voisimme ottaa kärjeksi kaikessa kansainvälisessä yhteistyössä? Koulutuksesta meidät maailmalla tunnetaan.

Hyvät kuulijat!

Det har varit en ära att representera statsrådet i kyrkomötets alla sessioner under den här regeringsperioden. Att jobba med representanter från kyrkan är en värdefull och angenäm del av mitt arbete. Jag önskar kyrkomötet en god arbetsvecka!

Tämä on viimeinen kerta, kun olen tervehtimässä teitä nykyisessä roolissani. Minulle on ollut ilo ja kunnia toimia valtioneuvoston edustajana jokaisessa kirkolliskokouksen istunnossa tämän hallituskauden aikana. Toiminen yhdessä kirkon edustajien kanssa on minulle arvokas ja mieluinen osa työtäni. Toivotan teille kaikille hyvää työviikkoa ja toivon, että tapaamme uudelleen eri foorumeilla ja eri yhteyksissä.